

Te snel werkende schildklier en zwangerschap

Ommelander Ziekenhuis
Groningen

In het kort

Een goed werkende schildklier is belangrijk voor je zwangerschap. Werkt je schildklier te snel? Dan kan dit schadelijk zijn voor de ontwikkeling van je baby. Ook kan je zwangerschap de schildklier ontregelen. Omdat je baby de eerste maanden van de zwangerschap afhankelijk is van jouw schildklierhormonen, is het belangrijk dat een te snel werkende schildklier goed behandeld wordt. Dit kan betekenen dat je medicatie wordt veranderd en dat je gezondheid en die van je baby regelmatig wordt gecontroleerd. Wil je zwanger worden of ben je al zwanger? Vertel dit dan direct aan je huisarts, gynaecoloog of verloskundige.

In deze folder lees je

- Wat is de schildklier?
- Wat is een te snel werkende schildklier?
- Wil je zwanger worden en heb je een schildklierprobleem?
- Ben je zwanger en heb je een schildklierprobleem?
- Welke invloed heeft de schildklier op de zwangerschap?
- Hebben de schildklierproblemen invloed op de bevalling?
- Wat gebeurt er na de zwangerschap?
- Wanneer moet je contact opnemen?

Wat is de schildklier?

De schildklier is een klein orgaan in de hals. De schildklier wordt aangestuurd door een klier in de hersenen. Deze klier wordt de hypofyse genoemd. De hypofyse stimuleert met TSH (thyroid stimulerend hormoon) de schildklier. De schildklier zelf maakt schildklierhormonen aan.

Deze schildklierhormonen zorgen onder meer voor:

- hoe snel je eten wordt omgezet in energie;
- hoe snel het hart klopt;
- de hoogte van de lichaamstemperatuur;
- de regelmaat van de menstruatiecyclus.

Wat is een te snel werkende schildklier?

Soms werkt de schildklier te snel. Een te snel werkende schildklier heet hyperthyreoïde.

Klachten

Veel voorkomende klachten die ontstaan door een te snel werkende schildklier zijn:

- hartkloppingen;
- gewichtsverlies;

- veel zweten;
- trillende vingers;
- overactiviteit.

Oorzaken

Vaak is de oorzaak een auto-immuunziekte. Bij een auto-immuunziekte maakt het lichaam antistoffen aan die tegen het eigen lichaam werken. In dit geval dus tegen de schildklier. In 7 op de 10 gevallen is dit de ziekte van Graves. Als je de ziekte van Graves hebt, maakt het lichaam schildklierantistoffen aan. Deze antistoffen worden ook wel Thyroid Receptor Antibodies (TRAb) genoemd. Deze antistoffen zorgen er meestal voor dat je schildklier te snel werkt. Andere minder voorkomende oorzaken zijn het gebruik van bepaalde medicijnen, een te grote inname van jodium of zeldzame ziekten.

Behandeling

Er zijn drie soorten behandelingen voor een te snel werkende schildklier, namelijk:

- tabletten die de schildklier remmen;
- een operatie waarbij (een deel van) de schildklier wordt verwijderd;
- een behandeling met radioactief jodium van de schildklier om deze te vertragen.

Bij een operatie of behandeling met radioactief jodium kan het effect zo sterk zijn dat de schildklier hierna niet meer voldoende werkt. Je hebt dan een te langzaam werkende schildklier.

Wil je zwanger worden en heb je een schildklierprobleem?

De schildklier heeft invloed op de ontwikkeling van je baby. Wil je zwanger worden en werkt je schildklier te snel? Dan is het belangrijk dat je schildklier goed werkt vóór je zwanger wordt. Vertel daarom altijd aan je behandelend arts dat je zwanger wilt worden als je een schildklierprobleem hebt. Als je een behandeling met radioactief jodium wilt ondergaan is het verstandig om dit minimaal 6 maanden vóór je zwanger wordt te doen. Dit is verstandig omdat het radioactief jodium nog lang in het lichaam aanwezig blijft en aangeboren afwijkingen kan veroorzaken bij het embryo.

Wil je geen behandeling met radioactief jodium? Of wil je geen 6 maanden wachten? Dan kun je het beste je schildklierfunctie op orde krijgen door schildklier-remmende tabletten te gebruiken. Onderzoeken naar of dit schadelijk kan zijn voor een baby geven verschillende uitkomsten. Sommige onderzoeken vonden geen schadelijke gevolgen voor een baby. Andere onderzoeken vonden een licht verhoogd risico op aangeboren afwijkingen. Samen met je behandelend arts kun je overleggen wat voor jou het beste is.

Ben je zwanger en heb je een schildklierprobleem?

Het is belangrijk dat de schildklier goed werkt als je zwanger bent. Dit komt omdat je baby afhankelijk is van jouw schildklierhormonen tijdens het eerste gedeelte van de zwangerschap. Wanneer je schildklierproblemen hebt is het in sommige gevallen belangrijk meteen je behandeling aan te passen zodra je weet dat je zwanger bent. Vertel dus altijd direct aan je huisarts, verloskundige of gynaecoloog dat je zwanger bent en schildklierproblemen hebt.

Tijdens de zwangerschap worden je schildklierhormonen gecontroleerd door middel van bloedonderzoek. Onder invloed van zwangerschapshormonen kan de schildklier harder gaan werken. Hier kun je zelf ook last van hebben. Daarom controleert de behandelend huisarts of internist je schildklierhormonen door bloedonderzoek. Als het nodig is kan de behandeling dan worden aangepast.

Welke invloed heeft de schildklier op de zwangerschap?

De schildklier van je baby

Tijdens de zwangerschap ontwikkelt de baby al vroeg zijn of haar schildklier, alleen werkt die nog niet in de eerste maanden. Pas vanaf 18-20 weken zwangerschapsduur gaat de schildklier van de baby steeds meer eigen schildklierhormoon maken. In de eerste zwangerschapsmaanden is je baby dus grotendeels afhankelijk van jouw schildklierhormonen.

De behandeling van je schildklier in de zwangerschap

In de zwangerschap kun je niet geopereerd worden of radioactief jodium gebruiken om je te snel werkende schildklier te behandelen. Daarom is het advies om tijdens de zwangerschap schildklier remmende tabletten te gebruiken in een zo laag mogelijke dosering. Je behandelend arts kan de dosering tijdens de zwangerschap aanpassen.

Gevolgen voor je baby

Soms kan je baby ook een te snel werkende schildklier krijgen. Jouw antistoffen kunnen via de placenta ook de schildklier van de baby bereiken.

De baby ontwikkelt dan, net als jij, een te snel werkende schildklier.

Tijdens je zwangerschap wordt je bloed gecontroleerd op de hoeveelheid antistoffen die je hebt. Heb je heel weinig antistoffen? Dan is de kans dat de baby hier last van heeft erg klein. Heb je veel antistoffen? Dan zal de baby vaker gecontroleerd worden. Bij controles wordt gekeken naar

- de hartslag van de baby: deze is vaak versneld bij een te snel werkende schildklier“;
- een vergrote schildklier (struma) van de baby op een echo;
- verminderde groei van de baby op een echo.

Schildklier remmende tabletten kunnen ook via de placenta bij de baby terecht komen. De baby kan hierdoor een te traag werkende schildklier krijgen. Dit komt weinig voor.

Hebben de schildklierproblemen invloed op de bevalling?

Wanneer je schildklierproblemen hebt zal de bevalling niet anders verlopen dan normaal. Afhankelijk van bijvoorbeeld de hoogte van de antistoffen of de dosering van de schildklier remmende tabletten bepaalt de kinderarts of er navelstrengbloed moet worden afgenomen. In dit navelstrengbloed kunnen de schildklierhormonen van de baby worden bepaald. De kinderarts kijkt ook of de baby ter observatie moet worden opgenomen op de kinderafdeling. Over het algemeen wordt dit tijdens de zwangerschap al met je besproken.

Wat gebeurt er na de zwangerschap?

Kraamtijd

Na de bevalling wordt door middel van bloedonderzoek gekeken naar je schildklierhormonen. De behandelend arts past naar aanleiding van dit onderzoek de dosering van de medicatie weer aan. Bij een te snel werkende schildklier gaat de dosering van de medicatie vaak weer omhoog na de zwangerschap.

De meeste baby's hebben geen extra schildklierhormonen nodig. Heel soms heeft de baby nog te veel schildklierhormoon door de antistoffen van moeder. Het kan enkele weken duren voor deze antistoffen geheel uit het lichaam van de baby verdwenen zijn. Als de baby veel klachten heeft wordt hij of zij opgenomen op de couveuseafdeling.

Borstvoeding

Wanneer je schildklier-remmende tabletten gebruikt komen deze stoffen ook een klein beetje terecht in de moedermelk. Je mag borstvoeding geven als je niet een heel hoge dosering gebruikt. Als je twijfelt kun je altijd overleggen met je verloskundige of gynaecoloog.

Wanneer moet je contact opnemen?

Een te snel werkende schildklier en zwangerschap gaan meestal prima samen. Het is belangrijk dat je je schildklierhormonen liefst voor de zwangerschap goed op peil brengt en houdt. Informeer je behandelaar op tijd dat je zwanger wilt worden. En laat het ook direct weten als je zwanger bent. De meeste baby's hebben geen blijvende schildklierafwijkingen na de zwangerschap.

Vragen

Mocht je nog vragen hebben, dan kun je contact opnemen met de polikliniek Gynaecologie, via het algemene nummer van het Ommelander Ziekenhuis: 088 – 066 1000.

Bronnen

Deze folder is gebaseerd op de voorlichtingspagina's van de NVOG en specifiek voor het Ommelander Ziekenhuis Groningen aangepast.

<https://www.degynaecoloog.nl/onderwerpen/snel-werkende-schildklier-en-zwangerschap>

ommelanderziekenhuis.nl

T 088 - 066 1000

OZG (03-19) GYN 565